

RECENZIJA UČBENIŠKEGA KOMPLETA

SOLUTIONS INTERMEDIATE, THIRD EDITION

Solutions Intermediate je tretja izdaja učbeniškega kompleta za poučevanje angleščine kot tujega jezika. Razvila se je na podlagi povratnih informacij učiteljev o prvi in drugi izdaji, avtorja, Tima Falla in Paul A. Davies, pa sta obdržala ključne značilnosti kompleta. V primerjavi z drugo izdajo gre za popolnoma novo vsebino, večji poudarek je na razvijanju slušne zmožnosti, dodane so tudi enote, ki jih prej ni bilo (na primer *Culture Bank*). Učbenik je v kontekstu slovenskega izobraževalnega sistema namenjen pouku angleščine kot prvega tujega jezika v prvem in drugem letniku gimnazijskega izobraževanja, pouku angleščine kot drugega tujega jezika v tretjem in četrtem letniku gimnazijskega izobraževanja ter pouku angleščine kot prvega tujega jezika v tretjem in četrtem letniku srednjega tehniškega in strokovnega izobraževanja. *Solutions Intermediate* glede na Skupni evropski jezikovni okvir (CEFR) pokriva ravni od B1 do B2.

Učbeniški komplet med drugim sestavljajo:

- ∅ učbenik (142 strani),
- ∅ delovni zvezek (136 strani) s spletnimi zvočnimi posnetki,
- ∅ priročnik za učitelje (94 strani) z dodatnimi gradivi na zgoščenki in zgoščenko z zvočnimi posnetki,
- ∅ spletna strani za dijake in učitelje.

Učbenik je jasno strukturiran, kar je vidno že v kazalu, ki dijaku in učitelju na pregleden način prikaže vsebino glede na področje učenja jezika: usvajanje besedišča, usvajanje slovničnih struktur, urjenje bralne zmožnosti, urjenje govorne zmožnosti in urjenje pisne zmožnosti. Vsebuje devet enot; vsaka ima krovno temo, ki se nato obravnava glede na prej omenjena področja. Teme so: generacije, prosti čas, človeško telo, dom, tehnologija, letalci, umetniki, sporočila, potovanja. Vse so skrbno izbrane glede na ciljno publiko – najstniki – in raven B1–B2, poleg tega pa so aktualne, kar je pri poučevanju tujega jezika ključnega pomena. V vsaki enoti dijaki razvijajo vse jezikovne zmožnosti preko prej omenjenih tem. Zaporedje v vsaki enoti je koherentno. Na primer, v sedmi enoti avtorja obravnavata temo umetnost. Najprej uvedeta osnovno besedišče (umetniške oblike, umetniki, umetniške in kulturne dejavnosti), sledi prvi del slovnice (trpnik v povezavi z umetnostjo), pri razvijanju slušne zmožnosti obravnavata poezijo (preko pesmi Johna Reeda z začetka 20. stoletja), sledi drugi del slovnice (struktura *have something done* v povezavi z umetnostjo), ki se nadaljuje z nedoločnimi zaimki v razdelku *Word Skills*, pri razvijanju bralne zmožnosti dijaki berejo besedilo o grafitih, pri govorni zmožnosti morajo primerjati fotografije in izvesti igro vlog, pri pisnem sporočanju pa se urijo v pisanju osnovne literarne kritike. Učitelj lahko posamezno enoto ali del enote naveže tudi na del učbenika *Culture Bank*, ki se nahaja od strani 112 do 120 in je pomemben dodatek učbeniku, saj sta jezik in kultura soodvisna. V učbeniku *Solutions Intermediate* gre za zbirko besedil, slušnih posnetkov in pripadajočih nalog, ki se vsi nanašajo na določen del angleškogovorečih kultur. Tema umetnost lahko tako učitelj naveže na besedilo, ki govori o filmih in Hollywoodu, besedilo o kraljevih palačah ali pa besedilo o Charlesu Dickensu.

Učbenik je oblikovno zelo dobro zasnovan. Založba Oxford University Press in oblikovalci so upoštevali, da živimo v zelo vizualnem svetu. To še posebej velja za najstnike. Barve naslovnice in notranjosti so privlačne; vsaka zmožnost ima svojo barvo, kar bo dijak hitro ugotovil in si zapomnil. Besedilna vsebina je podprta s fotografijami in drugim slikovnim gradivom (na primer z zemljevidi). Oblikovanje poglavij, naslovov, podnaslovov je dosledno, spreminjajo se tipi črk pri naslovihi besedil, kar je smiselno. Enako primeren in dosleden je tudi delovni zvezek. Komplet je tiskan na kakovosten papir, vezava je ustrezna za pogosto rabo s strani uporabnikov.

Učbenik in delovni zvezek vključujeta primerne slovnične strukture za to raven učenja angleščine. Obravnavane strukture so standardne in povsem primerne za to stopnjo učenja: angleški glagolski časi (primerjava časov za izražanje sedanjosti in preteklosti; primerjava med navadnim preteklikom in navadnim časom *Present Perfect*; navadni in opisni *Present Perfect*; izražanje prihodnosti s časoma *Future Continuous* in *Future Perfect*; strukture za izražanje špekulacij, predvidevanj, primerjav, količine; oziralni odvisniki; trpnik; poročani govor; pogojnost – t. i. tretji tip; struktura *used to* itd.). Dijaki imajo poleg slovničnih vaj v učbeniku na voljo tudi vaje v delovnem zvezku. Količina je primerna. Slovnica v učbeniku in delovnem zvezku temelji na primerih, avtentičnost katerih je primerna za raven B1–B2. Povzeta je na koncu učbenika (strani 126–143) v razdelku *Grammar Builder and Reference*. Razdeljena je na posamezne enote učbenika. Struktura tega dela je klasična – avtorja najprej povzameta teorijo, sledijo dodatne vaje. Pozitivna sprememba v tej izdaji je tudi, da sta avtorja povišala število razdelkov, ki jih imenujeta *Recycle*. Gre za »recikliranje« oz. zelo kratko ponovitev slovnice, ki so se jo dijaki že naučili v učbeniku oz. seriji *Solutions*. S tem avtorja poskrbita, da dijaki ne pozabijo določenega slovničnega pravila.

Besedišče v učbeniku je povsem primerno za letnike in dele slovenskega srednješolskega izobraževanja, ki so navedeni v prvem odstavku te recenzije. Enote vključujejo posamezne besede, pa tudi kolokacije. Ugotavljam, da je frekvenca uporabljenih leksikalnih enot primerna – dovolj pogosto se pojavljajo v angleščini (preverjeno z *British National Corpus*). Naloge za utrjevanje novega besedišča so raznolike in ustrezne. Dodatno besedišče je na voljo ob koncu učbenika v delu *Vocabulary Builder*, ki je urejeno glede na poglavja učbenika. Razlage in naloge so kratke, a ker gre za zelo uporabno besedišče, bi vsakemu učitelju priporočil, da v pouk vključi tudi ta del učbenika.

Besedila za razvijanje bralne zmožnosti so po dolžini obvladljiva tako za dijaka, kot učitelja. Učitelju so na voljo slušni posnetki teh besedil, kar pomeni, da lahko uporabi te dele učbenika tudi za razvijanje slušne zmožnosti. Naloge so raznolike – na primer naloge povezovanja, dopolnjevanja; naloge izbirnega tipa –, vključene pa so tudi kratke naloge za razvijanje drugih zmožnosti. Na primer v šesti enoti, razdelku 6F, dijaki preberejo besedilo o uspešni podjetnici. (Avtorja sta ta razdelek še bolj približala najstnikom, saj sta uporabila ključnik oz. *hashtag* – trenutno zelo priljubljen vidik družbenih omrežij. Učitelj lahko to potezo avtorjev uporabi za nadgradnjo z lastnim gradivom – na primer najbolj priljubljeni ključniki lanskega leta.) Šesta naloga razvija govorno zmožnost, saj od dijakov zahteva, da v dvojicah ali manjših skupinah razpravljajo o danih vprašanjih in nato poročajo razredu.

Na področju pisne zmožnosti učbenik vsebuje lep nabor sporočanjških oblik: navadno sporočilo, sporočilo na blogu, mnenjski esej, esej pro et contra, elektronsko sporočilo, sporočilo na spletnem forumu, članek – literarna kritika, pripoved, uradno pismo. Navodila za pisanje so ustrezna, le pri

uradnem pismu jih bo učitelj moral prilagoditi/dopolniti, saj niso prilagojena pisnemu sporočanju na splošni ali poklicni maturi. V učbeniku in delovnem zvezku je zapisano pravilo, da mora pisec na koncu pisma uporabiti izraz *Yours faithfully*, če je pismo začel z *Dear Sir or Madam* in pa *Yours sincerely*, če je pismo začel z navedbo priimka prejemnika. Kljub temu, da naj bi v zelo uradnih kontekstih to še vedno veljalo, pa nekateri naravni govorniki angleščine trdijo, da gre za zastarelo pravilo, ki ni več v splošni rabi. Tudi na splošni in poklicni maturi se pri ocenjevanju to pravilo ne upošteva več. Kandidat lahko uporabi tudi druge izraze – na primer *Kind regards* ali *Best regards*.

Solutions Intermediate dijaku služi tudi kot priprava na izpite/teste iz znanja jezika. Na sedmih mestih v učbeniku ima dijak na voljo *Exam Skills Trainer*. Gre za strategije za reševanje izpitov/testov s področja rabe jezika ter bralne, slušne, govorne in pisne zmožnosti. Zadnji dve enoti na to temo sta posebej prilagojeni za raven B2. Poleg primerov nalog, imajo dijaki na voljo tudi kratke napotke za reševanje. Na primer, pri govorni zmožnosti je napotek dijaku naj si ob slikovni iztočnici predstavlja, da jo opisuje nekemu, ki slike ne vidi. Vse naloge so primerno strukturirane.

Na sploh gre pohvaliti zasnovo delovnega zvezka, ki ima na koncu vsake enote vaje za ponovitev, na koncu delovnega zvezka pa t. i. *Cumulative Review*, kjer gre za stopenjsko ponovitev celotne snovi preko zelo preglednih in kratkih nalog. V *Writing Bank* so dijakom na voljo iztočnice za pisanje pisnih sestavkov, ki so vključeni v učbenik. Iztočnice vsebujejo tudi dodatne napotke za pisanje. Delovni zvezek se konča s seznamom besedišča, kar bo dijakom, še posebej šibkejšim, zagotovo koristilo pri učenju. Zvočni posnetki za naloge v delovnem zvezku so v standardni izgovorjavi in povsem primerni za raven B1–B2.

V komplet spada tudi priročnik za učitelja. Tiskana različica vključuje rešitve nalog in transkripcije slušnih posnetkov. Kjer so možni različni odgovori, je posebej poudarjeno, da so navedeni odgovori le ena od možnosti. Še posebej uporabna je priložena zgoščenka z gradivi. Učitelj ima na voljo datoteke v formatu pdf z dodatnimi nalogami, ki jih lahko brez posebnega dovoljenja založbe fotokopira za dijake. Na voljo ima tudi t. i. *Teacher's Guide* po posameznih enotah učbenika. Gre za napotke, ki jih lahko učitelj uporabi pri poučevanju s *Solutions Intermediate*. Napotki so uporabni tudi za učiteljeve priprave na pouk. Dodatne so tudi rešitve vaj iz delovnega zvezka. Dobrodošla novost pri tej izdaji so tudi trije predlogi razrednih projektov za razvijanje kompetenc za 21. stoletje (*angl. Twenty-first Century Skills Projects*).

Ocenjujem, da komplet *Solutions Intermediate* v celoti ustreza sodobnim metodično-didaktičnim smernicah in da je primeren za:

- ☞ pouk angleščine kot prvega tujega jezika v prvem in drugem letniku gimnazijskega izobraževanja,
- ☞ pouk angleščine kot drugega tujega jezika v tretjem in četrtem letniku gimnazijskega izobraževanja ter
- ☞ pouk angleščine kot prvega tujega jezika v tretjem in četrtem letniku srednjega tehniškega in strokovnega izobraževanja.

Anže Perne, *prof. angl.*

Ljubljana, marec 2018